Karta pracy z tematami i zadaniami dla uczniów klasy 3a 10 czerwca

Blok tematyczny: Szczęśliwej drogi
Temat dnia: Sławni podróżnicy
Edukacja polonistyczna

Temat: Czytanie wiersza Małgorzaty Strzałkowskiej „Odkrycie Ameryki" oraz tekstu „Wielkie odkrycia geograficzne". Układanie rymowanki. Odkodowanie i zapisanie wyrazów. Wskazywanie wyrazów należących do jednej rodziny. Poznanie nazwisk wielkich podróżników – odkrywców. Prześledzenie trasy ich dalekomorskich podróży. Znaczenie odkryć geograficznych.

1.Wprowadzenie do tematu.

Dlaczego Europejczycy postanowili wyruszyć na dalekie wyprawy?

Portugalscy i hiszpańscy kupcy pragnęli znaleźć nową drogę do Indii i Krajów Wschodu, aby sprowadzać stamtąd tanio towary poszukiwane w Europie. Szczególnie byli zainteresowani szlakami morskimi, ponieważ lądowe szlaki handlowe stały się drogie i niebezpieczne. Opanowali je Turcy, którzy nakładali wysokie opłaty na przewożone towary.

Dzięki kupcom i podróżnikom wiedza geograficzna Europejczyków stawała się coraz bardziej rozległa. Opowieści o dalekich krajach pobudzały ich wyobraźnię. Wyobrażano sobie, że nieznane lądy pełne są złota i srebra, a każdy, kto do nich dopłynie, zostanie bogaczem. Na początku XV wieku Portugalczycy wyprawiali się do wybrzeży Afryki, z której sprowadzali kość słoniową i złoto. Dalekomorskie wyprawy były więc okazją do zdobycia sławy i majątku.

2. Rozwój techniki morskiej

Bez nowoczesnych wynalazków dalekie podróże morskie nie byłyby możliwe. W XV wieku w pojawiły się nowe konstrukcje statków – **karawele i karaki**, coraz dokładniejsze mapy oraz przyrządy nawigacyjne, pozwalające określić położenie na morzu, prędkość i kierunek żeglugi. Dzięki temu żeglarze mogli bezpiecznie oddalać się od brzegu.

Karawela to nowy rodzaj statku skonstruowany w XV wieku. Miał trzy maszty, był napędzany żaglami, a nie za pomocą wioseł, jak używane dotąd statki. Dwa z żagli były prostokątne, a trzeci trójkątny. Statki te były zwrotne, mogły też zabrać dużo towarów. Załoga karaweli liczyła około 30–50 osób. Statek znakomicie nadawał się do dalekich podróży morskich.

Replika karaweli „Pinta" Kolumba

Przyrządy nawigacyjne

Busola	**Kwadrant**
Busola to przyrząd z igłą magnetyczną, która wskazuje północ. Dzięki niej żeglarze wiedzieli, w jakim płyną kierunku.	**Kwadrant** to urządzenie do określania położenia okrętu względem gwiazd i określania szerokości geograficznej.
Log	Aby ustalić położenie statku na pełnym morzu, trzeba umieć określić jego prędkość. Służył do tego **log**. Była to trójkątna deska, do każdego jej rogu przymocowano trzy końce rozplecionej liny. Reszta liny, na której w równej odległości zawiązane były węzły, nawinięta była na bęben. Gdy deskę wyrzucano za rufę (tył) statku, opór wody sprawiał, że bęben zaczynał się kręcić i lina się rozwijała. Liczono wówczas, ile liny z węzłami rozwinie się w określonym czasie (czas mierzono za pomocą klepsydry). Prędkość okrętu liczono w węzłach. Tradycja liczenia prędkości poruszania się po morzu w węzłach przetrwała do dzisiaj (1 węzeł morski = 1 mila morska na godzinę; 1 mila morska to 1852 metra).

W poszukiwaniu morskiej drogi do Indii

W XV wieku żeglarze z Europy wypływali coraz dalej na otwarty ocean. Przodowali w tym Portugalczycy, których do wypraw zachęcał książę **Henryk Żeglarz**. Celem odkrywców było znalezienie drogi morskiej do Indii. Przez wiele lat portugalskie statki pływały na południe wzdłuż wybrzeży Afryki, odkrywając nowe lądy i szukając drogi do Indii. W 1488 roku żeglarz **Bartolomeu Diaz** dopłynął do końca kontynentu afrykańskiego i udowodnił, że można dotrzeć drogą morską do Indii.

Krzysztof Kolumb

Morskich sukcesów Portugalczykom pozazdrościli Hiszpanie, którzy też marzyli o dopłynięciu do Indii. Hiszpańska królowa Izabela wraz z mężem Ferdynandem zgodzili się częściowo sfinansować wyprawę włoskiego żeglarza **Krzysztofa Kolumba**, który obiecał znaleźć inną, krótszą niż portugalska, drogę do Indii. Kolumb był przekonany, że Ziemia jest okrągła. Postanowił więc skierować się na zachód przez Ocean Atlantycki i dotrzeć do Indii od drugiej strony. Zdaniem Kolumba do Indii można było dopłynąć w kilka tygodni, podczas gdy podróż wokół Afryki trwała około roku.

Obejrzyj obraz z XIX wieku, na którym Krzysztof Kolumb przekonuje królową i króla Hiszpanii, by wydali zgodę na wyprawę i przekazali mu statki z załogą. Królewska para miała jednak wątpliwości, czy poprzeć wyprawę Kolumba.

Kolumb przed królową

Krzysztof Kolumb - Sebastiano del Piombo

Krzysztof Kolumb
25.08.1451–20.05.1506
żeglarz pochodzący prawdopodobnie z Genui. Mieszkał w Portugalii, gdzie wpadł na pomysł dotarcia do Indii, płynąc w przeciwnym kierunku – na zachód. Gdy Portugalczycy odmówili finansowania wyprawy, Kolumb przeniósł się do Hiszpanii i tam zyskał poparcie królowej Izabeli. Otrzymał trzy statki: „Santa Maria”, „Nina” i „Pinta”, z którymi w 1492 roku dopłynął do wysp u wybrzeży Ameryki. Podczas kolejnych trzech podróży odkrył wiele wysp, a także wybrzeża Ameryki Południowej i Środkowej.

Krzysztof Kolumb odkrywa nowy ląd

W **1492** roku wyprawa Kolumba, złożona z trzech okrętów, wypłynęła z Las Palmas, hiszpańskiego portu położonego na Wyspach Kanaryjskich, i wyruszyła na zachód przez Ocean Atlantycki. Po dwóch

miesiącach żeglugi żeglarzom udało się dotrzeć do nieznanego lądu, którą była wyspa Ameryki Środkowej **San Salvador** (czyli Święty Zbawiciel). Następnie dopłynął do wysp Kuba i Hispaniola (Haiti). Kolumb był przekonany, że dopłynął do Indii, dlatego napotkanych tubylców (mieszkańców tych ziem) nazwał **Indianami**. Wielki żeglarz zorganizował jeszcze trzy inne wyprawy, podczas których odkrywał nowe zakątki Ameryki. Dopiero po latach okazało się, że Kolumb ze swoimi towarzyszami dopłynął nie do Indii, lecz do nowego, nieznanego w Europie kontynentu, który nazwano **Ameryką**.

Ciekawostka

Amerykę nazwano **Nowym Światem**, w odróżnieniu od **Starego Świata**, czyli Europy, Azji i Afryki.

Zobacz drogę morskiej podróży Krzysztofa Kolumba:

Port Palos w Hiszpanii → Wyspy Kanaryjskie → odkrycie Morza Sargassowego → wyspa archipelagu Bahamów (Kolumb nazwał ją San Salvador).

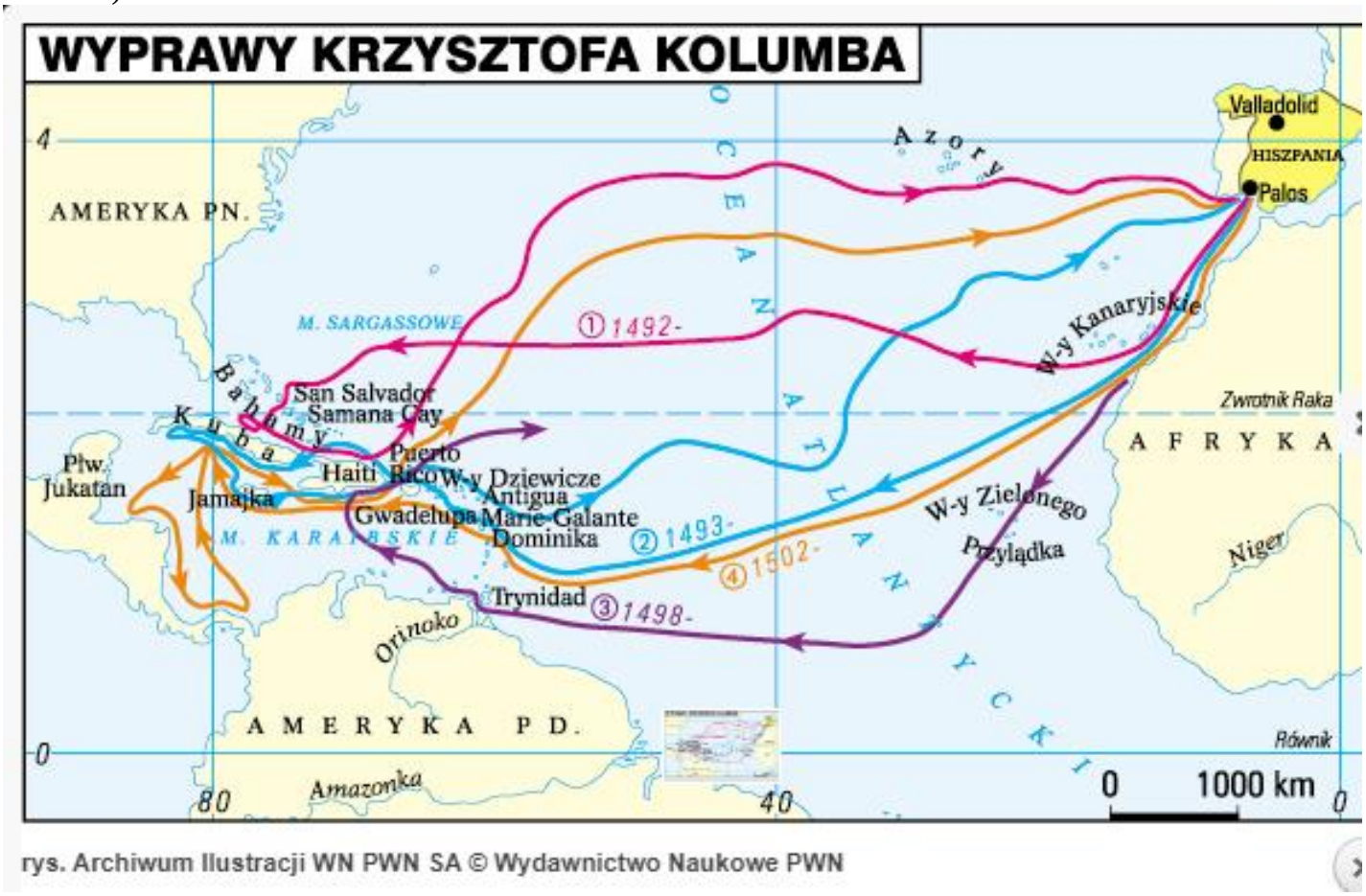

rys. Archiwum Ilustracji WN PWN SA © Wydawnictwo Naukowe PWN

Listy o odkryciu Ameryki

W przeciągu 33 dni dopłynąłem z Wysp Kanaryjskich do Indii, z flotą, jaką powierzyli mi najmiłościwiej panujący Król i Królowa [Ferdynand i Izabela]. Znalazłem wielką obfitość wysp zamieszkanych przez niezliczone rzesze ludzi. Wszystkie je zająłem w imieniu Ich Wysokości. Obwieściłem to przy rozwiniętym sztandarze, a nikt się nie sprzeciwił.

Innym podróżnikiem był Amerigo Vespucci

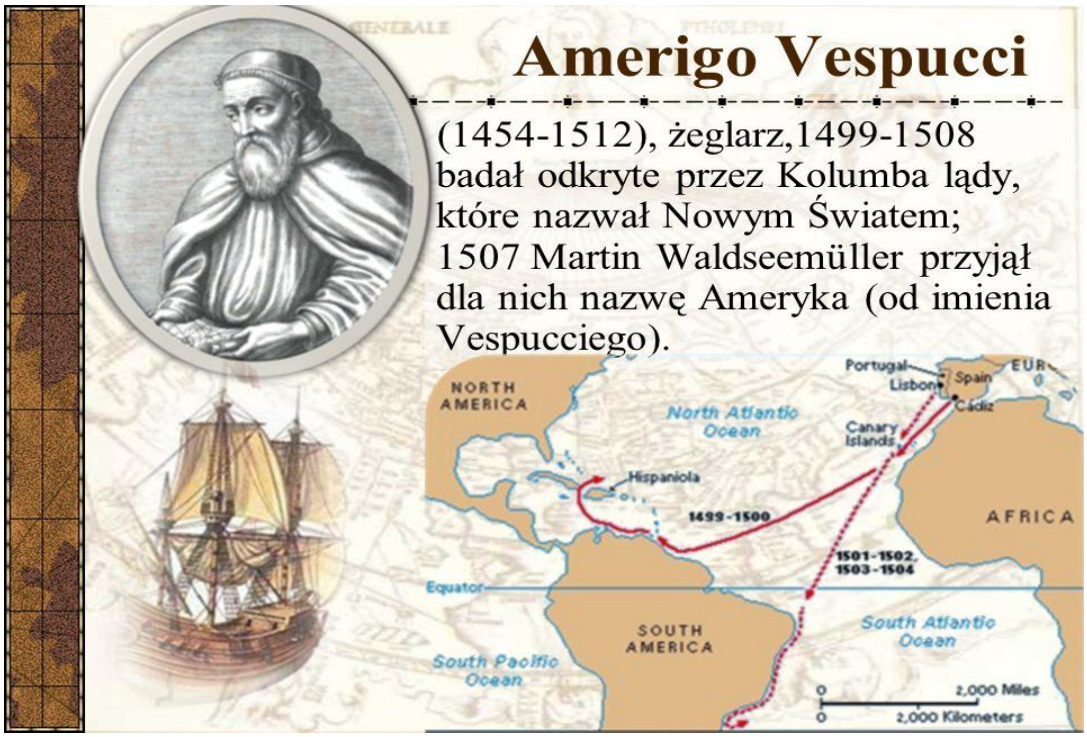

Trasa wyprawy Amerigo Vespucciego: Lizbona (Portugalia) → zbadanie wybrzeża Brazylii i odkrycie ujście Amazonki.

Ciekawostka

Nazwa „Ameryka" pochodzi od imienia włoskiego podróżnika Ameriga Vespucciego (czytaj: Wespuczcziego), który podróżował po kontynencie amerykańskim kilka lat po jego odkryciu. Doszedł do wniosku, że kontynent ten to nie Indie, jak sądził Krzysztof Kolumb. Opis nowej ziemi sporządzony przez Ameriga Vespucciego był tak popularny, że nowy ląd został nazwany Ameryką.

Odkrycie drogi morskiej do Indii

Pod koniec XV wieku portugalski żeglarz Vasco da Gama (czytaj: Wasko da Gama), płynąc wzdłuż wybrzeży Afryki, dotarł do Kalikatu w Indiach.

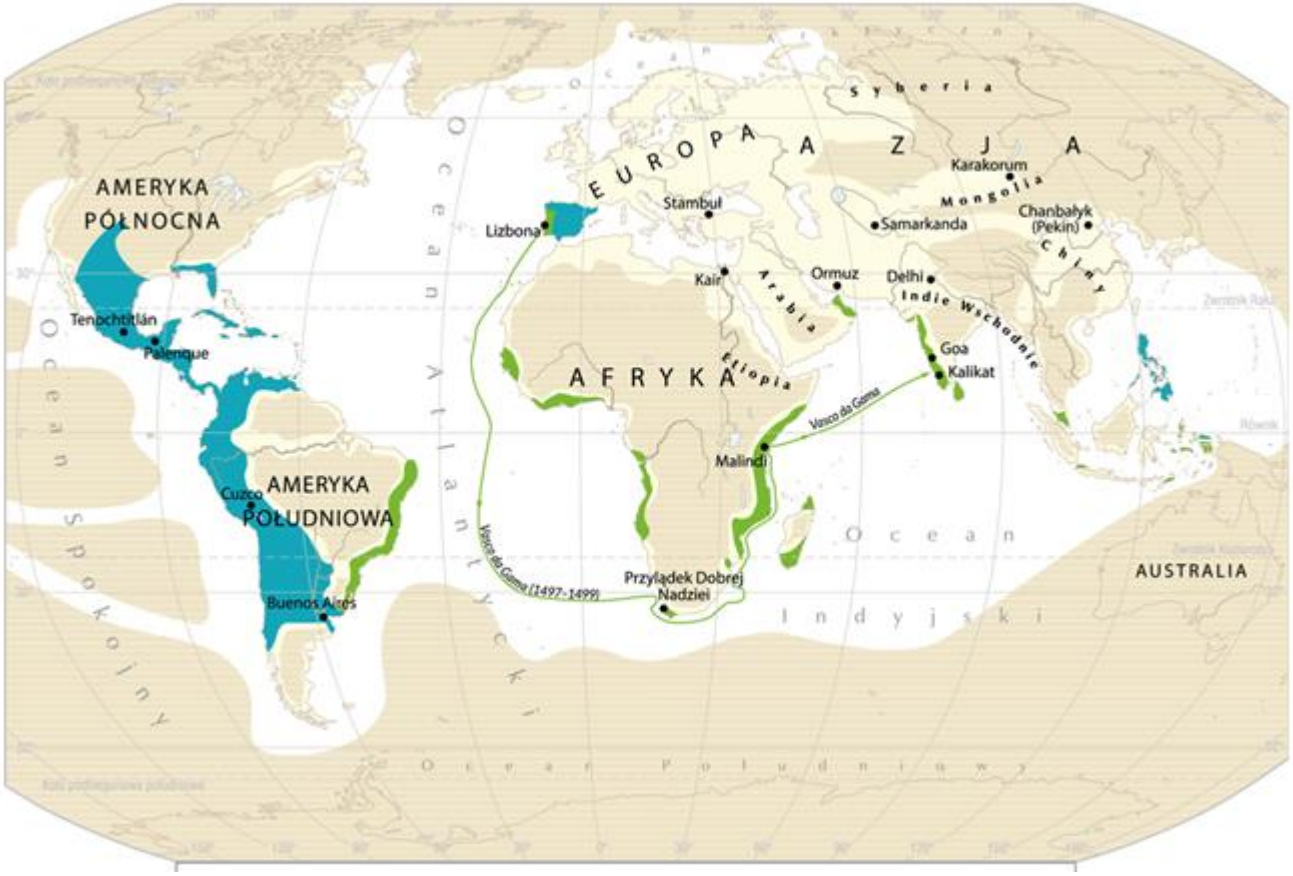

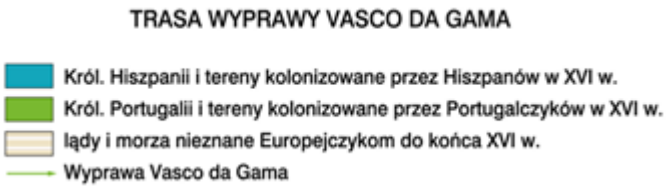

Ziemia jest rzeczywiście kulą!
W 1519 roku Hiszpania zorganizowała wielką wyprawę, której dowódcą został doświadczony żeglarz Ferdynand Magellan. Na czele pięciu okrętów wyruszył z Hiszpanii w kierunku Ameryki, okrążył ją i wpłynął na Ocean Spokojny. Po wielomiesięcznej podróży przez Pacyfik dotarł do Azji. Tam zginął podczas bitwy z mieszkańcami Filipin. Reszta żeglarzy popłynęła dalej i przez Ocean Indyjski dotarła do Afryki, a po jej okrążeniu w 1522 roku, po trzech latach żeglugi, wróciła do Hiszpanii. Europejczycy przekonali się ostatecznie, że Ziemia nie jest płaska, lecz ma kształt kuli i można ją okrążyć.

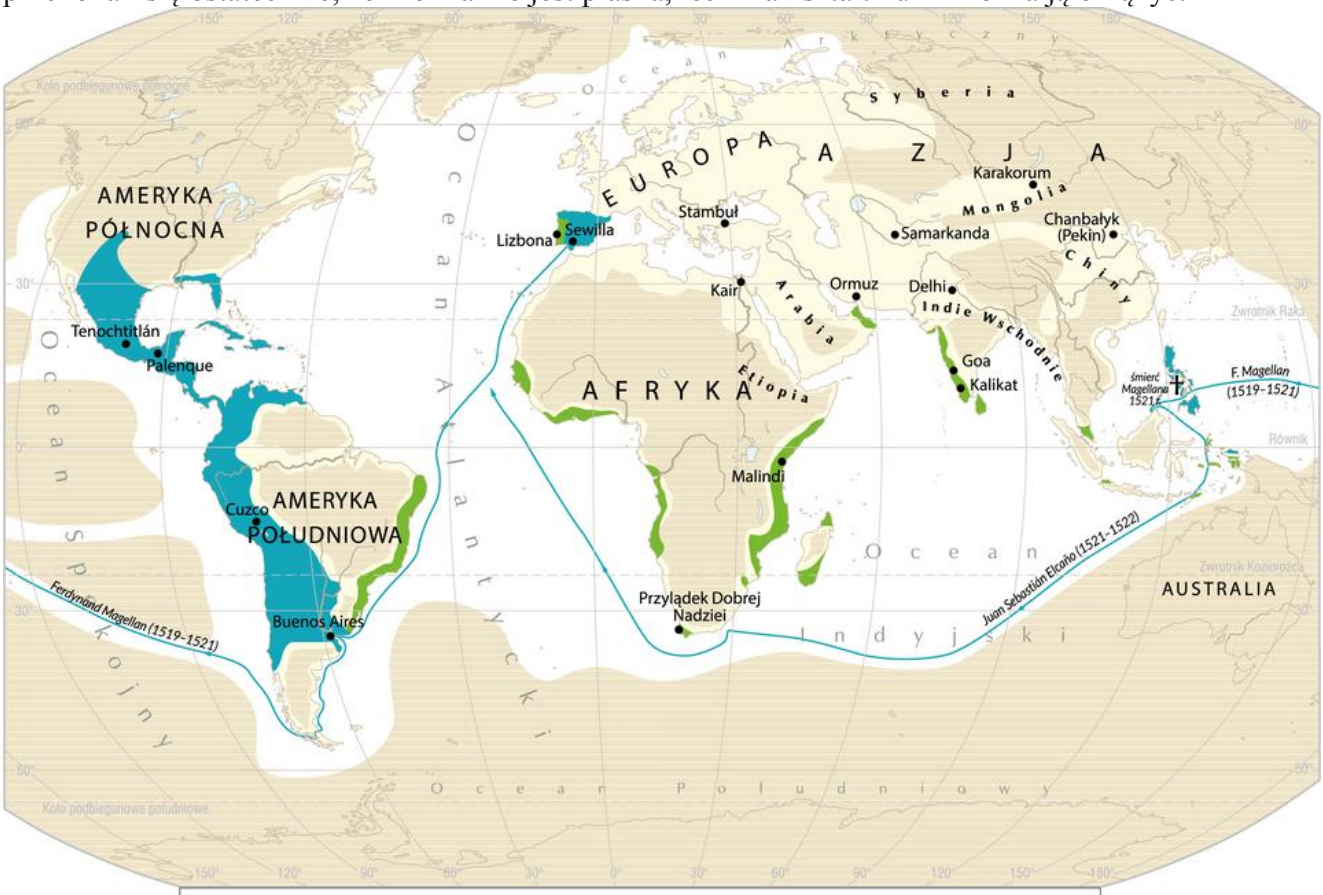

Trasa wyprawy Ferdynanda Magellana - Hiszpania → Ocean Atlantycki → wybrzeże Brazylii i Argentyny → przepłynięcie z Oceanu Atlantyckiego na Pacyfik przez Cieśninę Wszystkich Świętych (obecnie Cieśnina Magellana) → Wyspy Archipelagu Filipińskiego → Ocean Indyjski → Przylądek Dobrej Nadziei → Wyspy Zielonego Przylądka → Hiszpania

Ciekawostka
Pacyfik (hiszpańskie słowo „pacifico" znaczy właśnie „spokojny") nazwany został Oceanem Spokojnym przez Ferdynanda Magellana. Podczas wielu miesięcy rejsu wody oceanu pozostawały wyjątkowo spokojne. Chociaż często na tym największym z oceanów wieją bardzo silne wiatry, a podwodne trzęsienia ziemi wywołują ogromne fale, dochodzące nawet do 30 metrów.

Podział świata przez Hiszpanów i Portugalczyków

Według prawa obowiązującego w Europie w XV wieku, nowo odkryte ziemie, jeśli nie były zamieszkane przez chrześcijan, stawały się własnością tego, kto je odkrył. Dlatego Kolumb, dopływając do Nowego Świata, ogłosił, że bierze te ziemie we władanie króla i królowej Hiszpanii. W ten sam sposób postępowali Portugalczycy. Dlatego wkrótce po pierwszej podróży Kolumba między Hiszpanią i Portugalią zaczęło dochodzić do kłótni o nowo odkryte lądy. Ostatecznie pod koniec XV wieku ustalono granicę, która miała dzielić ich posiadłości na świecie.

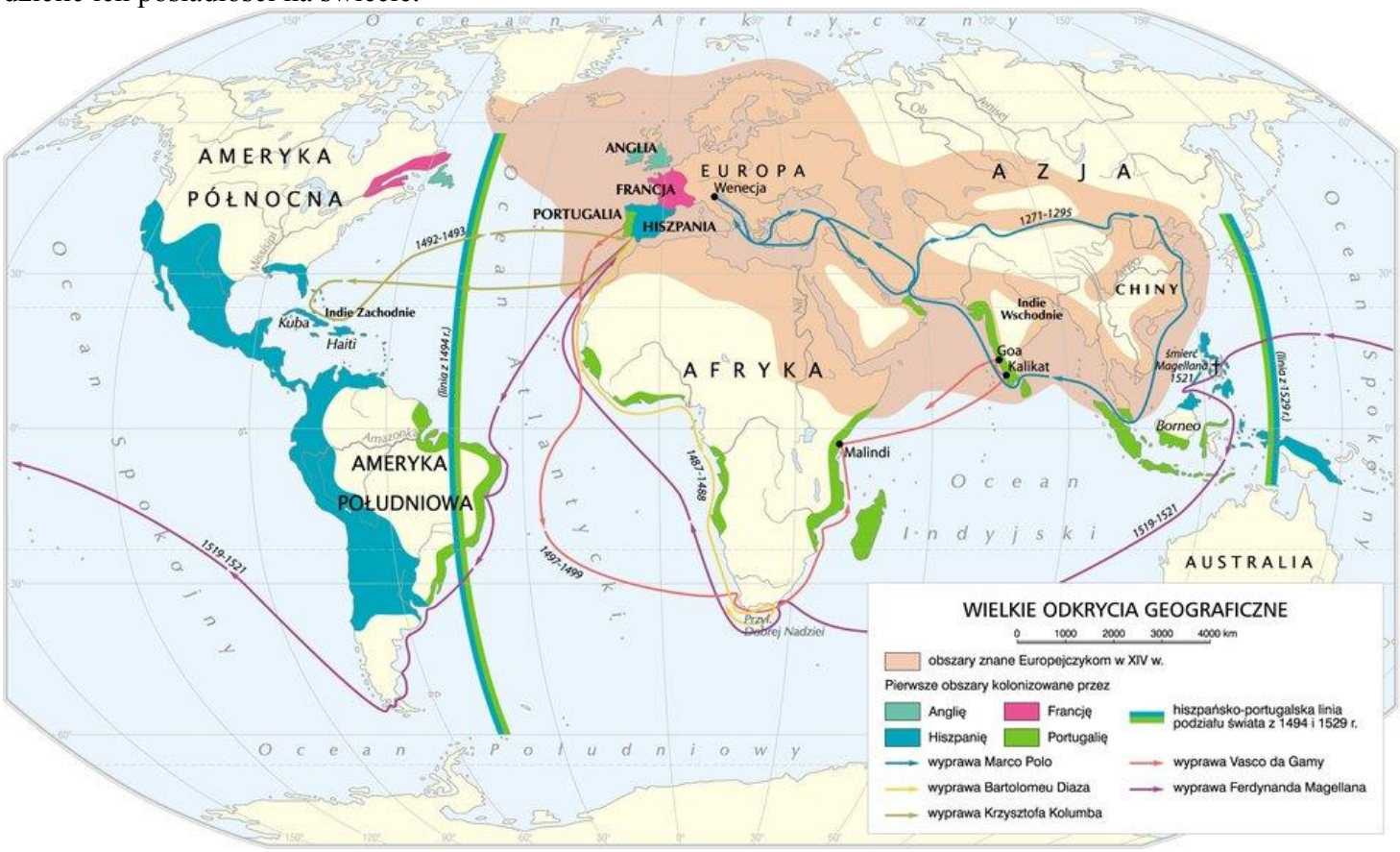

Wielkie odkrycia geograficzne

1.Praca w podręczniku s. 88

Przeczytaj wiersz Małgorzaty Strzałkowskiej „Odkrycie Ameryki".

- Wymień, z czym autorce wiersza kojarzy się Ameryka.
- Z czym Tobie kojarzy się ten kontynent.

Praca w podręczniku s. 88-89

Przeczytaj tekst w podręczniku o Krzysztofie Kolumbie i Amerigo Vespuccim.

Następnie powiedz o dokonaniach obu podróżników

- jakie kontynenty odkryli,
- jaki był cel ich podróży,
- jak nazwali mieszkańców nowo odkrytych kontynentów

Praca w zeszycie do j. polskiego - poznanie nazw statków z wyprawy Krzysztofa Kolumba. Je sli możesz wydrukuj, jeśli nie zrób to ćwiczenie ustnie.

Twoim zadaniem jest skreślenie powtarzającego się wyrazu z każdego rzędu wykreślanki i poznanie nazw trzech statków, na których płynęli uczestnicy pierwszej wyprawy Krzysztofa Kolumba
Wielkiesawielkienwielkietawielkiemarwielkieiawielkie - ……. NODKRYCIAIODKRYCIAÑODKRYCIAAODKRYCIA - …….. pgeograficzneigeograficznengeograficznetgeograficznea - ……

Napisz to zdanie w zeszycie

Okres, w którym podejmowano wiele dalekomorskich wypraw nazwano erą wielkich odkryć geograficznych.

Obrazki statków, na których płynęli uczestnicy pierwszej wyprawy Krzysztofa Kolumba

Santa Maria

Niña

Pinta

Praca w kartach pracy s.91 - ćwiczenie 1, 2, 3
Ćwiczenie 1- utrwalenie nazw oceanów.
Odszukaj w atlasie lub na mapie świata (którą masz w tym scenariuszu) nazwy oceanów.
Odszukaj je w diagramie i pokoloruj okienka z odpowiednimi literami. Z pozostałych liter utwórz hasło. Zapisują je.
Ćwiczenie 2- wskazywanie wyrazów należących do jednej rodziny.
Otocz pętlami wyrazy, które należą do jednej rodziny. Sprawdź poprawność wykonania ćwiczenia.
Ćwiczenie 3- odkodowanie i pisanie wyrazów.
Skorzystaj z diagramu w ćwiczeniu 1 w kartach pracy. Odkoduj i zapisz wyrazy. Sprawdź wyniki swojej pracy. Następnie ułóż i zapisz jedno zdanie ze wszystkimi odgadniętymi wyrazami. Możesz zmienić ich formę.
Praca w kartach pracy s.92 - ćwiczenie 4, 5, 6
Ćwiczenie 4 s. 92
Umieść nalepki z nazwiskami odkrywców we właściwych miejscach. Odczytaj pełne zdania.
Sporządź notatkę na temat dokonań: Roalda Amundsena, Jurija Gagarina i Neila Armstronga.
Jurij Gagarin – radziecki kosmonauta, był pierwszym człowiekiem w przestrzeni kosmicznej.
Neil Armstrong – amerykański astronauta, dowódca misji Apollo 11. 21 lipca 1969 jako pierwszy człowiek stanął na Księżycu. Wypowiedział słynne zdanie: „To jest mały krok dla człowieka, ale wielki skok dla ludzkości".
Roald Amundsen – norweski badacz polarny, pierwszy zdobywca bieguna południowego.

Możesz posłuchać historii człowieka, który zdobył biegun południowy http://player.polskieradio.pl/
Ćwiczenie 5 s. 92 - układanie i zapisywanie rymowanki.
Połącz liniami w pary rymujące się wyrazy.
Ta część ćwiczenia tylko dla chętnych: Wybierz jedną parę wyrazów i ułóż nią rymowankę nawiązującą do tematyki zajęć. Zapisują ją w zeszycie.
Ćwiczenie 6 s. 92 - układanie wyrazów w kolejności alfabetycznej.
Ułóż wyrazy z ramki w kolejności alfabetycznej i utwórz z nich zdanie. Zapisują je.
Pamiętaj o przecinku przed wyrazem który.

Edukacja matematyczna

Temat: Powtórzenie. Mierzenie długości.

1.Praca w kartach pracy s.76 zadanie 1
Zadanie 1
Przyjrzyj się schematowi warszawskiego metra (linia M1- w kolorze niebieskim, a linia M2 – w kolorze czerwonym) i odpowiedz na pytania. Obliczenia wykonaj w zeszycie lub brudnopisie.

2.Praca w kartach pracy s.93 zadania dodatkowe- zadanie 1, 2, 3

Zajęcia komputerowe
Temat: Ćwiczymy ortografię.
Klasa 3:Wybierz Ś czy SI – puzzle pisupisu.pl
Klasa 3:Wybierz Ć czy CI – puzzle pisupisu.pl
Wskaż zegar z godziną - https://szaloneliczby.pl/wskaz-zegar-z-godzina/
Wychowanie fizyczne 10 czerwca
Temat: Zabawy ruchowe przy muzyce.
Zabawy ruchowe dla dzieci - odcinek 1 https://www.youtube.com/watch?v=m2WsGrvCx_w 4 min 7 s.
Zumba Kids https://www.youtube.com/watch?v=ymigWt5TOV8 – 2 min